N^{ro} 1.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 1. *STYCZNIA ROKU* 1799. *we WTOREK.*

z Wiednia dnia 22. Grudnia.

Na dniu 18 umarł tu feldmarszałek hrabia *de Wallis* w roku 66 życia ſwego. Wſławił ſię on nayprzod w ciągu woyny ſiedmioletniey, w którey trzy rany niebeſpieczne odebrał. W roku 1789 był prezydentem rady woienney w *Wiedniu*, potym obiął kommendę nad armią przeciw *Turkom*, nakoniec w roku 1791. mianowany znowu zoſtał prezydentem rady woienney, i aktualnym konsyliarzem taynym. Zdrowie iego było ciągle w przykrym ſtanie od czasu attaku paraliżu, którego doznał w roku 1795.— Cesarz Jmść Panu *Kotzebue* przez wzgląd ſłabego zdrowia, pozwolił używać pensyi 1000 złł: wyznaczoney mu iako poecie teatru nadwornego; nawet za granicą.

z Paryża dnia 15. Grudnia.

Woyſka nasze opuściły *Rzym* z potrzeby woienney. Wyiście z miaſta odbyło ſię w naylepszym porządku, a Kommiſſarze Dyrektoryatu, Konsulowie, Ciało Prawodawcze, i większa część tamteyszey gwardyi Narodowey uſunęli ſię do głowney kwatery G. K. *Championnet*, który tu przyſłał rapport o odnieſionych nad iedną kolumną *Neapolitańſką* korzyściach przez G. *Rusca*, chce teraz ſame tylko zaiąć ſtanowiſka warowne, woyſka ſwoie ſkoncentrować, a dopiero potym zadać cios oſtateczny nieprzyiacielowi.

Generał *Mack* kazał poſłać naſtępuiące wezwanie kommenderuiącemu zamkiem S. *Anioła*: „Mości Panie. Generał kommenderuiący armią *Neapolitańſką*, zlecił mi donieść WPanu, iż z nayżywſzym gniewem dowiedział ſię, że WPan ważyłeś ſię kazać ſtrzelać do woyſka, tym bardziey, iż Generał kommenderuiący *Championnet* oświadczył mu, iż uſtąpi z *Rzymu* bez naymnieyszego warunku, Zalecił mi uwiadomić WPana, iż wſzyſcy *Francuzi* złożeni w ſzpitalach *Rzymſkich*, również iako ſtraże które tam Generał zoſtawił, przytrzymane są iako zakładnicy; i że każdy wyſtrzał który WPan odważysz ſię wymierzyć przeciwko woyſkom *Neapolitańſkim*, naznaczony będzie śmiercią iednego żołnierza *Francuzkiego*, który zoſtanie wydanym na ſprawiedliwą zemſtę mieszkańcow. Będziesz WPan w odpowiedzi za los tych nieszczęśliwych ofiar, i za to wſzyſtko, co potym naſtąpić może.— *W Rzymie dnia* 28. *Liſtopada* 1798.

(podpisano) BOURCARD.

Generał *Mack* poſłał ſam kopią tego wezwania do Generała *Championnet* w liście pod datą 28. Liſtopada z podpisem ſwoim,

Kopia Liſtu pisanego do Generała Mack, *przez Generała* Macdonald, *z głowney iego kwatery w* Monterosi, *dnia* 29. *Liſtopada roku* 7go.

Mości Panie Generale. Generał kommenderuiący ma dosyć we mnie zaufania, ażeby nie miał potwierdzić odpowiedzi, którą daię na liſt WPana pod dniem 28. Liſtopada. Mam wiadomość, iż nieodpowiedział na artykuł liſtow WPana ſtoſowny do uſtąpienia z fortec i zamkow, między któremi uważamy zamek S. *Anioła*. Mowisz WPan o rzetelności, a naieżdzasz territorium Rzpltey ſprzymierzoney z *Francyą*, bez dania w tym żadnego z ich ſtrony powodu. Odpierasz WPan woyſka *Francuzkie*, ktore ſpuszczały ſię na to, co tylko ieſt nayświętſzego, to ieſt na Prawa Narodow i na zaręczenie Traktatow. Rozkazuiesz ſtrzelać do naszych poſłańcow iadących do *Tivoli* i do *Vicavero*; zabierasz do niewoli woienney załogę *Francuzką* w *Rieti*; uderzasz na nasze woyſka na wzgorkach *Terni*, i nienazywasz tego wypowiedzeniem woyny! etc. — Oświadczam WPanu Mości Panie Generale, iż podaię naszych chorych Kommiſſarzow *Valville* i innych *Francuzow* (pozoſtałych w *Rzymie* dla ich dozoru) pod odpowiedzialność wſzyſtkich woyſkowych, któremi WPan dowodzisz. Jeżeli im ieden włos z głowy zdiętym zoſtanie, będzie to wyrokiem śmierci dla armij *Neapolitańſkiey*. Republikanie *Francuzcy* nie są zahoycami, ale Generał *Neapolitańſki*, officerowie i żołnierze dnia onegdayszego na wzgorkach *Terni* do niewoli wzięci, odpowiedaią swemi głowami za ich bespieczeńſtwo. Odezwa WPana do kommendanta zamku S. *Anioła*, ieſt tak oburzaiąca, iż natychmiaſt kazałem ią ogłoſić przedniey ſtraży, a dziś ieszcze będzie całey armij wiadomą etc.

(podpisano) MACDONALD.

Naſtępuiący liſt Generała *Championnet*, podaie ſzczeguły bitwy Generała *Rusca*, ktore tylko w dodatku swego pierwszego liſtu na prędce umieścił:— *Championnet do Dyrektoryatu Wykonawczego w głowney kwaterze San Benedetto dnia* 1. *Grudnia* 1798. Obywatele Dyrektorowie. Już od trzech dni woyſka *Neapolitańſkie* znaydowały ſię na territorium Rzpltey *Rzymſkiey*, gdy czoło ich kolumny pokazało ſię w *Porto-Fermo*. Przechod ich wszędy był oznaczony wzywaniem do buntu i morderſtwami przyiacioł Rzpltey *Francuzkiey*, domy ich były zniszczone, familie znieważane, a wſzędzie rozlegało ſię haſło trwogi zachęcaiące do morderſtw i rzezi. Na pierwszy odgłos tak niespodziewanego wtargnienia, Generał *Rusca* nie radząc ſię iak tylko ſwoiey odwagi, przechodzi aż do *Porto-Fermo* z 27. pułbrygadą lekkiey infanteryi, oraz z 17. i 7mą woyſka liniowego, i trzema ſzwadronami 19go regimentu kawaleryi. Na wſzyſtkim woyſku iego zbywało; woyſko zaś nieprzyiacielſkie miało podoſtatkiem żywności, ammunicyi, liczną artylleryą i ogromną jazdę. Po dwu godzinney bitwie nieprzyiaciel oddalił ſię nagle, zoſtawiwſzy za ſobą swoie namioty, bagaże, artylleryą, wozy, i wielką liczbę zabitych, trzy chorągwie i przeszło 600. jeńcow, 30. armat 40. wozow prochowych. Dwa ich ſtatki żywnościami naładowane, zoſtały wzięte, a dwa zatopione.

Słychać, iakoby krol *Sardyńſki* z 6000. woyſka do *Oneglia* udał ſię, aby z tamtąd mogł do *Sardynij* popłynąć. Z powodu wyszłego pisma pod tytułem: *Rekwizycyoniści Belgiccy*, czyniona była w tych dniach rewizya w pałacu *rowności* i 2 kobiety przytrzymane zoſtały.— *Ludwik Monneron* ma areszt w domu.— *Redaktor* dziſieyszy zawiera w ſobie uwagi nad woyną, w których między innemi wyraża „Woyna, woyna! Taki ieſt okrzyk, który cała *Francya* i woyſko od 6 mieſięcy wydawać nie przeſtaie. Lud unieſiony zaiadłością na widok obelg zadanych imieniowi *Francuzkiemu*, ſkarżył ſię na zbytnią roſtropność, która wſtrzymuiąc ręce i życzenia *Francuzow*, zemſtę ich opoźniała. *Neapol* przez dane *Angielczykom* wsparcie, ieſt pierwszą przyczyną naszey klęſki pod *Abukir*, powinniśmy więc z tego powodu otrzymać nadgrodę. *Neapol* od dawnego czasu wzbraniał ſię przyiąć iednego z naszych agentow, *Francuzka* kokarda była znieważoną, kiedy *Angielſka* ſtała ſię narodową etc.— Poseł *Sardyńſki* P. *de Balbo* i ſprawuiący intereſſa *Neapolitańſkie* w zupełney wolności zoſtaią.— Mowią, iż *Portugalia* rownie *Anglikom* dała zaiąć *Lizbonę*, iak dwor *Toſkańſki*, *Liworno i Porto-ferrajo*.— W niektorych częściach Rzpltey, Republikanie dzielą ſię na dwie partye, iedna pod nazwiſkiem *Dekadowych*, druga *Niedzielnych*. Te nazwiſka nie są obojętnemi dla tych, którzy znaią hiſtoryą Rewolucyi, i wiedzą iż podobni ludzie nayczęściey samemi ſię tylko rządzą ſłowami. Donoszą z *Montereau*, iż tam iuż przyszło do krwawych między niemi roſterkow.— Wypowiedzenie woyny przeciw *Neapolowi* i *Sardynij*, przyszło bardzo niespodzianie, a odmiana w *Sardynij* ſtała ſię iedynie za mocnym przełożeniem Generałow *Francuzkich*, ktorzy nalegali koniecznie na to, aby *Piemont* zupełnie zaiętym zoſtał.— Zrobiono wiele zakładow (mowi *Przyiaciel Praw*) iż za 15. dni będziemy tu widzieli Króla.— Kommiſſya *Francuzka* w *Rzymie* poſtanowiona, zoſtała znieſioną. *Bertholio* ieden z iey członkow, mianowany ieſt Miniſtrem Rzpltey *Francuzkiey* przy Rzpltey *Rzymſkiey*, a *Florent* ſekretarzem legacyi.— Jeden numer gazety *Egipſkiey* drukuiącey ſię w *Kairze*, zapewnia, iż zamiar *Francuzow* ieſt zamienić *Egipt* w ſtałą osadę. Zatrudniaią ſię teraz budowaniem nowego miaſta w *Delta*, czyli niżſzym *Egipcie*, w pośrzod iedney znaczney wyspy. *Francuzi* poſtrzegli iak wielką mogą mieć pomoc z podobnego położenia, z ktorego nieomieszkali korzyſtać. To nowe miaſto ktoremu nie wiemy ieszcze iakie będzie dane nazwiſko, ieſt punktem połączenia obydwoch części *Egiptu*.— Dziſieyſzy Dziennik *Paryzki* zawiera w sobie artykuł pod tytułem: *o Guianie i o Deportowanych*; iż los ich nie ieſt bez przykrości. Zyią oddaleni od mieysc swego urodzenia, od przyiacioł, krewnych, od wſzyſtkich rzeczy które ſkładały ich domową ſzczęśliwość, ale w reszcie nic im odmowionym nie ieſt, co tylko może ſtan ich osłodzić. Podług rozkazow agenta Dyrektoryatu Wykonawczego, Kommiſſarz przyimuiący deportowanych, dał im wolność zgromadzania ſię, mieszkania razem, i naymowania osobnych domowych, zoſtawił im do przeiazdzki mieysce na 20. mil rozległe; rozdał na każdego po morgu nayurodzaynieyszego gruntu, doſtarczył im żywności, płotna, i wſzelkiego rodzaiu odzienia. Polowanie i rybołoſtwo zdawało ſię dla niektorych pożyteczną zabawą, rozdano im zatym fuzye, ołow, proch i inne potrzebne narzędzia. Pozwolono im czterech *Indyanow* do tych uſług. Naſtępuie potym długie opisanie dobroci powietrza tey wyspy.

Fregata *la Bravoure* przybyła do *Lorient* dnia 5. t. m. wypłyneła ona z *Breſt* bliſko przed ośmiu mieſiącami do Kapu *Francuzkiego*, wioząc Generała *Hedouville* z niektòremi woyſkami. Za przybyciem ſwoim do Kapu, znaleźli rzeczy nader zmienione. Donieśli, iż Generał Murzynow *Touſsaint-Louverture* niechciał ich przyiąć; iż ogłoſił niepodległość osady, tak dalece, iż Generał *Hedouville* powrocił na fregacie z swemi woyſkami. Ta fregata zabrała po drodze ſtatek *Amerykańſki* do *Chin* płynący, który miał na sobie 25. baryłek, w każdey po 5. tyſięcy piaſtrow. Pomienioney fregacie towarzyszyły dwie inne *Kokarda* i *Syrena*. Przyprowadziły także z sobą Kommiſſarza *Reynard*.

Na ſeſſyi Rady 500 dnia 13 czytane było Poselſtwo Dyrektoryatu, w którym na nowo roztrząsano poſtępek Dworu *Neapolitańſkiego* i *Turyńſkiego*. „W 40 dni po zawarciu traktatu (wyraża to poselſtwo) 5 fregat *Angielſkich* przyięte były w porcie *Neapolitańſkim*. Flotta admirała *Nelson* wchodzi do portu *Syrakuzy i Auguſta*, gdzie opatrzona ieſt we wszyſtkie potrzeby do płynienia w głąb śrzodziemnego morza. W krotce potym 5 okrętow *Portugalſkich*, i 3 fregaty *Angielſkie* weszły także bez żadnego oporu do ſtanowiſka *Neapolitańſkiego*. W magazynach króla *Neapolitańſkiego* *Nelson* znalazł ammunicye, i potrzebne do naprawy okrętow materyały. Nakoniec Krol *Neapolitańſki* uderzył niespodziewanie na nasze woyſka bez poprzedzaiącego wypowiedzenia woyny.— Takież ſamo z ſtrony Krola *Sardyńſkiego* poſtępowanie: nigdy zrobiony traktat nie był dotrzymywany; przyimował on emigrantow i nieposłusznych xięży; wzdrygnąć ſię potrzeba na liczbę zamordowanych w iego kraiach *Francuzow*.— Należy ieszcze uważać na liczne woyſke zgromadzone w *Turynie*, ściąganie żołnierzy *Piemontſkich* ku *Loano* i *Oneglio*, w momencie gdy-

śmy byli napaſtowani od Krola *Neapolitańſkiego*; rozdanie 1500. puginałow; woyſko naſze obleżone w *Turynie*; oſadzone armatami gory; bliſkie w kray *Ligurijſki* wtargnienie.— Jakiżkolwiek będzie los woyny, Dyrektoryat oświadcza, iż nim żaden widok chciwości niepowoduie. Oświadcza innym rządom, z którem zoſtaie w pokoiu, iż traktaty, które go z niemi łączą, nigdy niebyły troſkliwiey dochowywane.— Na wniosek Obywatela *Crochon*, Rada nakazała wydrukować to poſelſtwo w 12 exemplarzach.— Dyrektoryat wydał także odezwę do woyſka, w którey między innemi wyraża; Iż nadto długo czucie właſnych uraz poświęcał ſtateczney chęci pokoiu. Woyſka *Neapolitańſkie* uderzyły na waſzych braci. Bardziey ſię ieszcze wzdrygniecie dowiedziawszy ſię o mocney groźbie, która towarzyszyła napaści waszego nieprzyiaciela.— Przyszedł moment zemſty; Dyrektoryat wszyſtko czynił dla pokoiu, wy uczynicie wszyſtko dla honoru i chwały waszey oyczyzny. *Francya* wzrok ſwoy na was obraca. Pomniycie, iż ma prawo wszyſtkiego ſię po waszey ſpodziewać odwadze; pomniycie, iż święta dekadowe maią powtarzać odgłosy dzieł waszych; pomniycie, iż 30 milionow braci waszych prowadzą was ſwym wzrokiem i ſercami na drogę chwały etc. — *Działo ſię w pałacu Narodowym Dyrektoryatu Wykonawczego dnia 17 Frimaire (7 Grudnia) Roku 7. Rzeczypospolitey Francuzkiey iedney i nierozdzielney.*

z Bruxelli dnia 13 Grudnia.

Liczba nowo-zaciążnych przez naſze miaſto przechodzących, codziennie ſię powiększa, część ich odbiera tu ſwoie mundury. Widziemy także przeieżdżaiących wielu officerow oſtatniey reformy, których miniſter woienny przywraca do ſłużby.— W środku naszych Departamentow założony będzie wielki ſkład żywności, rozpoczęte iuż ieſt kupno koni dla kawaleryi. Wszyſtko okazuie, iż będą użyte niezmierne bogactw Narodowych zrzodła dla utrzymywania ſilney kampanii.— G. *Collaud* nie wyiedzie iuż do armii *Moguńckiey*, odebrawszy od Dyrektoryatu rozkaz zoſtania przy ſwey kommendzie. — Nic ważnego nie dowiaduiemy ſię o buntownikach; zdaią ſię iuż być zupełnie pogromionemi przez przezorne urządzenia, i przez niezmordowaną natarczywość G. *Jardon.*—Kommiſſya woienna w tym mieście zaſiadaiąca, ſkazała na śmierć G. adiutanta buntownikow, i inną ieszcze osobę, oboie wziętych z bronią w ręku. Taż kommiſſya woienna roztrząsać będzie process 108 buntownikow, w tych dniach do naszych więzieniow przyprowadzonych.

z Hagi dnia 13. Grudnia

Na wniosek Ob. *Lombard* Poſła Rzpltey *Francuzkiey*, Ciało Prawodawcze dekretowało powszechną amneſtyą za wszyſtkie przewinienia rewolucyine popełnione od 1 Styczia 1795. Wszyscy przekonani zoſtaną uwolnionemi, wraz z dwoma dyrektorami *Van Langen i Wybo Fynje.* Z tego powodu wielki pensyonarz *Van de Spiegel*, hrabia *Benting van Rhoon*, Baronowa de *Palm* etc. otrzymali wolność. Te urządzenia nie ściągaią ſię do iawnych ſtronnikow *Statudera*, którzy wyszli z kraiu od 1 Stycznia 1795, ani do tych, którzy iuż byli osądzonemi przez trybunały i kommiſſye. Ci iednak oſtatni, mogą odwoływać ſię do Ciała Prawodawczego względem wydanych przeciwko ſobie wyrokow.

z Londynu dnia 2. Grudnia.

Lord *St. Vincent* udał ſię na kilka tygodni do *Gibraltaru* dla poratowania tam ſwoiego zdrowia. Sir *Courtis* obiął po nim kommendę nad obleżeniem portu *Kadyx.*

z Cherleſton dnia 5 Października.

Byliśmy tu w nowey boiaźni, gdyż rozeszła ſię pogłoſka iakoby w *Mississipi* ſtał oddział *francuzki*, wzywaiący mieszkańcow kraiow naszych do łączenia ſię z niemi. W samey iſtocie korpus murzynow z 500 ludzi złożony, iuż wyruszył był z *Kolumbia* miaſta ſtołecznego naszey prowincyi, ale od wyſzłey naprzeciw niemu milicyi w rozsypkę obroconym zoſtał. Z resztą wszyſtko tu ieſt w ſpokoyności, a warsztaty nasze okrętowe iedynie budowlą są zaprzątnione. Woyny zaczepney prowadzić nie będziemy, gdyż mamy w tey mierze zapewnienie prezydenta naſzego *Adamsa*, ktory niedawno oświadczył: iż *Ameryka* nie da ſię wciągnąć w woynę przez chęć zdobyczy, ambicyą, lub chciwość zemſty, ale pragnąć będzie utrzymać przeciw komukolwiek bądź niepodległość ſwoią i wolność handlu.— Drewniane przedmurze, czyli flotta obronna była zawsze iego ulubionym od lat 23. ſyſtematem, dopiero iednak teraz okazał iey ważność. Lęka ſię nadzwyczay długiey dla *Europy* woyny.

z Barcellony dnia 25. Liſtopada.

Nie ieſt rzeczą pewną aby *Anglicy* mieli od *Minorki* odpłynąć. Trzymaią w obleżeniu twierdzę *Mahon*, ktorey załoga z 2500. ludzi złożona iuż dwa szturmy *Angielczykow* wytrzymała. *Anglicy* zaięli dwie fregaty *Hiszpańſkie*, ktore żywność i inne potrzeby woienne tey twierdzy dowozić chciały.

z Konſtantynopola dnia 22. Liſtopada.

Słychać iż nowy W. Wezyr przekonany o trudnościach ktore z pokonaniem *Basmana-Oglu* są powiązane, nakłonił W. Sułtana do przyięcia ſyſtematu łagodnego względem tego buntownika, i darowania mu winy iego, przez wzgląd na koszta woienne kilka millionow piaſtrow wynoszące, nadaremnie roztrwonione, i kilkadzieſiąt tyſięcy woyſka ſtraconego. *Kapitan Basza* teraźnieyszy *Seraſkier* przyſłał usprawiedliwienie swego poſtępku, i przypisuie winę całey niepomyślności, zdradzieckim podkommendnym, ktoremi był otoczony. Jednego z pomiędzy nich nayſławnieyszego *Ali Baszę*, a na ktorego on naywięcey ſkłada winy, zaproſił do ſwoiey głowney kwatery, przyiął go iak naygrzeczniey, lecz w nocy dnia trzeciego kazał mu zdiąć głowę, ktorą przez dwoch Tatarow do *Konſtantynopola* poſłał.

z Ispahanu dnia 18. Lipca.

Odwaga *Scheika-Hajabi* ktory ſtał ſię panem brzegow *Eufratu* i *Tygru* za pomocą swoiey ogromney armij, zoſtała uwieńczona nowemi ieszcze powodzeniami. Basza *Bagdadu* prześtraſzony codziennym wzroſtem iego potęgi, zgromadziwszy 50. tyſięcy woyſka, oddał go pod kommendę *Scheiktwinga* (tegoż ſamego, ktory podbił oſtatnią razą *Baſſorę*) i kazał mu uderzyć na nieprzyiaciela. Generał ten z początku odnioſł nieiakie korzyści, lecz będąc zabity w własnym namiocie, pociągnął za ſobą zniszczenie swoiey partyi. Armia iego zoſtawiona bez wodza, rozbiegła ſię w rożne ſtrony; tyſiące żołnierzy częścią od miecza nieprzyiacielſkiego, częścią z głodu w puszczach zgineli. *Hajabi* umiał korzyſtać z tego zwycięſtwa, pomnażaiąc znacznie swoie ſiły, i grozi teraz samemu *Bagdadowi.* Scheik ten rownie ieſt ſzczęśliwy w rozszerzaniu opinij nowey religij, iak ſławny orężem swoim.

z Peterzburga dnia 6 Grudnia.

W roku 1796 w mieście *Totma w Spaso Sumoryńſkim* klasztorze, kopiąc fundamenta na budowę nowego kościoła, znaleziono trumnę, a w niey ciało nienaruszone w ubiorze mnicha, który tam w roku 1568 był pochowanym. Po ściſłym dochodzeniu przekonano ſię, iż to ciało było błogoſławionego *Feodozego Simorin* założyciela tegoż klasztoru. Synod oznaymił o tym zdarzeniu Imperatorowi Jmci, a ten ukazem ſwoim pod d. 28 Września łaſkawie ogłoſić kazał, co naſtępuie. „ Z rapportu Prześ: Synodu, gdyśmy ſię zapewnili o odkryciu cudownych zwłokow Błogoſł: *Feodozego* znayduiących ſię w mieście *Totma, Spaſo-Sumoryńſkim* klasztorze, i gdyśmy ſię przekonali o ſzczęśliwym uzdrowieniu osob, którzy ſię w pełnym zaufaniu do tego Swiętego udaią, przeto przyimuiemy odkrycie tych świętych zwłokow za znak iſtotnych względow na nasz rząd Pana zaſtępow, wznosząc za tę łaſkę gorące do niego modły i dzięki, naszemu zaś świętemu Synodowi zalecamy, aby to cudowne odkrycie, podług przepisow kościoła i Oycow SS. do wiadomości wszyſtkich po całym państwie naszym ogłoſił. „— Synod poſtanowił ukaz ninieyszy wszędzie publikować, a uroczyſtość tego S. cudotworcy na dzień 28 Stycznia naznaczył.

z Sztokolmu dnia 11. Grudnia.

Wczoray przybył tu poseł *Roſſyiſki* baron *de Budberg*. Przyiechał on (iak mowią) z ważnemi zleceniami ktore wprędce ogłoszone zoſtaną.— Pogłoſka wkrotce zebrać ſię maiących ſtanach państwa, codzień ſię bardziey rozszerza.— Kurs wexlowy, przez środki użyte od wyznaczoney kommiſſyi, spadł na pięć od ſta.

Od granic Auſtryackich dnia 21. Grudnia.

Cesarz Jmć poſtanowił wyiechać na dniu 26. t. m. do *Morawiy* dla obeyrzenia tamże woyſk *Roſſyiſkich.*— Załoga *Wiedeńſka* ieszcze nieodebrała rozkazu wyruszenia, ieden tylko regiment kawaleryi odebrał podobny ordynans.— Osoby ktore wszyſtkiemi sposobami chcą zgładzić ze świata Generała *Buonaparte.* rozgłaszaią teraz, iż ſam ſię zaſtrzelił z rozpaczy po ſtracie przyiaciela ſwego Gen: *Berthier.*

z Brünn dnia 22. Grudnia.

Woyſka poſiłkowe *Roſſyiſkie* ſtaneły tu w naszym mieście i okolicach iego, Kommendant iego Generał en chef *Rosenberg* za utrzymywaną w nim przyzwoitą karność otrzymał od Imperatora liſt naſtępuiący „ Mci Panie Generale infanteryi *Rosenberg.* Dowiedziawszy ſię o ſtanie powierzonego kommendzie WPana korpusu, wydałem rozkaz, wszyſtkim pod iego władzą zoſtaiącym ſzefom regimentow, i kommendantom batalionow grenadyerow, oswiadczenia moiey wdzięczności i dobrey chęci za wprowadzony w ſłużbie porządek ſtosowny do życzeń moich; żołnierzom zaś rozkazałem wyrazić, iż przekonany ieſtem o ich nienaruszoney wierności, gorliwości, i męſtwie, iako zadatku przyszłych ich dzieł bohaterſkich w pokonaniu nieprzyiacioł religii i szczęśliwości, które to dzieła dla mnie honor, dla oyczyzny świetność, a dla nich ſławę przyniosą.— *Paweł.*

Naynowsze liſty od granic *Tureckich* pod d. 9 Grudnia potwierdzaią coraz wieksze rozszerzenia ſię *Baſmana-Oglu*; wyrażaią iednak, iż z tego powodu powſtaie nieiaka boiaźń, osobliwie w klaſſie ludzi handlem ſię bawiących. Za pewną rzecz twierdzą, iż gubernator *Belgradu Muſtaſa* nie ieſt ſkłonnym do walczenia z *Baſmanem-Oglu.* Poſłał on niedawno 700 kies do *Konſtantynopola*, i przyrzekł ieszcze raz podobną dać ſummę, byleby tylko wolnym go uczyniono od zarzutu i podeyrzenia, pod którym zoſtaie, iakoby był w porozumieniu z *Baſmanem-Oglu*, i byleby go iuż więcey nieprzymuszano do prowadzenia z nim woyny.

z Frankfortu dnia 15. Grudnia.

Francuzi w okolicy naszey znacznie ſię zgromadzili, mowią, iż ich było do 12,000. za odebraniem iednak wiadomości o zezwoleniu Rzeszy na ultimatum *Francuzkie*, nazad ſię cofnęli. Pomimo tego iednak wiele woyſka ściąga ſię do *Moguncyi*, ktora to twierdza ma bydź znacznie osadzoną. W przypadku zerwania kongressu, Gen: *Jourdan* miał rozkaz wkroczenia do *Frankonii* i *Szwabii.*— W *Kalabryi* trzęſienie ziemi miało znowu wielkie ſzkody ſprawić.— Ob: *Rudler* bawiący teraz w *Paryżu*, ma weyść iak ſłychać do miniſterium.— Miniſtrowie *Francuzcy* oświadczyli w *Raſtad*, iż wszczęta we *Włoſzech* z krolami *Neaplitańſkim* i *Sardyńſkim* woyna, żadnego szkodliwego wpływu na negocyacye mieć nie będzie.— Głowna kwatera armii Rzeszy ma bydź przenieſiona do *Freyſingen.* Trzynaście także batalionow woyſka maią do kraiu *Czeſkiego* nad rzekę *Lech* wyruszyć.— Krol *Sardyńſki* z całą ſwoią familią przewieziony ma bydź z *Turynu* pod eſkortą *Francuzką* do zamku w *Chambery.*

z Kolonij dnia 14. Grudnia.

Odbieramy urzędowy rapport Ob. *Dufresne* ſzefa ſzwadronu, podpisany przez Generała *Jacobé*, iż ſławny *Van der Not* aresztowany w *Hollandyi*, znayduie ſię od dwóch dni w Cytadelli *Antwerpſkiey.*

z Moguncyi dnia 18. Grudnia.

Lubo Prawo konſkrypcyi woienney nie ieſt ſtoſowanym do naszego departamentu, atoli Dyrektoryat poſtanowił, iż mieszkańcy tego kraiu, będą mogli przyiąć ſłużbę w armij wewnętrzney, i w armij *Włoſkiey.* Z tego powodu Adminiſtracya Centralna wydała do mieszkańcow Proklamacyą, w ktorey uwiadomia ich o tym poſtanowieniu.

z Raſtad dnia 16. *Grudnia.*

Na onegdayszey ſeſſyi Deputacyi Rzeszy, czytano oſtatnią Notę *Francuzką.* Na tę notę nie będzie dana żadna odpowiedź. Deputacya oczekiwać będzie na dalſze tłomaczenie ſię miniſtrow pełnomocnych *Francuzkich,* względem artykułow indemnizacyi i ſekularyzacyi. Zdaie ſię, iż wiele członkow Deputacyi żądać będzie, ażeby ta okoliczność traktowaną była w *Ratyzbonie,* i bez przyłożenia ſię Rządu *Francuzkiego,* z przyczyny, iż to ſamą tylko Rzeſzę intereſſuie.

z Arau dnia 10. *Grudnia.*

Pięć Regimentow *Szwaycarſkich,* ktòre były na żołdzie Krola *Sardyńſkiego,* wchodzą w ſłużbę Rzeczypospolitey *Francuzkiey,* i znayduią ſię iuż w marszu do *Włoch,* dla przyłączenia ſię do armii *Francuzkiey.*

Z Lucerny dnia 10 *Grudnia.*

G. *Joubert* przyſłał tu wczoray kuryerem następuiące względem wypadkow w *Piemoncie* donieſienie, rownie iak o złożeniu z tronu króla *Sardyńſkiego* z rozkazu Dyrektoryatu *Francuzkiego.*— G. *Maſſena* przybył tu dla obięcia kommendy. G. *Schauenburg* dowodzić będzie 18000: woyſka poſiłkowego, ktòre *Francya* przez dodobrowolny werbunek zaciągnie.

W głowney kwaterze w Medyolanie *dnia* 13 *Frimaire* (3 *Grudnia*) *roku* 7.— *Joubert Generał en chef.*

Już nakoniec dwor *Turyńſki* miary ſwoiey dopełnił. Zdiął z ſiebie maſkę, żądał nayprzod pewney zwłoki do wyſtawienia ſwego kontyngensu, a w tey ſamey chwili wysyłał woyſko do *Loano* i *Oneglia* dla przyięcia tamże nieprzyiacioł rządu *Francuzkiego,* ſwego ſprzymierżeńca. — Mianuie na naypierwsze w woyſku rangi nayzapalczywszych nieprzyiacioł imienia *Francuzkiego,* i uzbraia ſię otwarcie dla grania także roli w koalicyi. Oddawna iuż wiele przeſtępſtw popełnionych zoſtało, krew republikanow *Francuzkich* i *Piemontſkich* z rozkazu podſtępnego dworu ſtrumieniami rozlewaną była. Rząd *Francuzki* miłośnik pokoiu, chciał go łagodnemi ſposobami na dobrą naprowadzić drogę, iedynym życzeniem iego było, zagoić tak długiey woyny blizny, i nadać *Piemontowi* ſpokoyność przez coraz ściśleysze związkow ſkoiarzenie; lecz w nadziei ſwoiey zawiedzionym zoſtał, dla czego nakazał teraz iednemu z ſwoich generałow, aby ten zemścił ſię ſławy wielkiego narodu, cofnął zaufanie ku temu dworowi, ktòry łamie traktaty, i zapewnił *Piemontowi* pokoy i ſzczęście. Te to ſą powody wniyścia woyſk *Francuzkich* do *Piemontu.*— Własność, bespieczeńſtwo osobiſte, ſłużba boża, doznaią wszelkiey opieki. Armia *Piemocka* ſkłada część armii *Francuzkiey* we *Włoszech.* Pierwszeńſtwo w rangach ſamemu tylko patryotyzmowi i talentom przyznane zoſtanie. Ci ktòrzy z bronią w ręku opierać ſię będą wniyściu woyſk *Francuzkich,* iak naysurowiey ścigani być maią. (podpisano) Joubert.

Dnia 15. *Grudnia.*

Dziennik urzędowy Dyrektoryatu donosi, iż woyſka *Szwaycarſkie* w ſłużbie Krola *Sardyńſkiego* znayduiące ſię, przypięły kokardę *Helwecką* i połączyły ſię z woyſkiem *Francuzkim.* Tenże Dziennik dodaie. „Mowią, iż Krol *Sardyńſki* wyiechał z ſwoią familią, podług iednych na wyspę *Sardynią,* podług drugich do *Toſkanii.* Liſt z *Włoch* pod datą 8 tego mieſiąca donoſi: Wyprawa przeciwko *Piemontowi* ieſt rozpoczęta; woyſka *Francuzkie* udały ſię nayprzod do *Novara,* iakoby ſię tam tylko miały przechodzić; lecz z nagła otoczyły hauptwach i koſzary; żołnierze *Piemontscy* i znayduiące ſię tam dwa bataliony *Szwaycarow* poddały ſię bez oporu; z tamtąd korpus armii posuwał ſię daley; ſpodziewamy ſię wiadomości o iego do *Turynu* przybyciu. Ta wyprawa polecona ieſt Generałom *Deſſolles* i *Montrichard.*

z Tyrolu dnia 2. *Grudnia.*

Od kilku dni część ſtoiących w kraiu naszym woyſk Cesarſkich, udała ſię do *Werony.*

z Trieſtu dnia 5. *Grudnia.*

Dnia wczorayszego przybył tu ſtatek *Duńſki,* ktòry wypłynął z *Ankony* dnia 28. p. m. Podług powieści kapitana tego ſtatku, dwa okręty *Ex-Weneckie* i iedna fregata, maiące na ſobie woyſko, lecz bez doſtateczney liczby maytkow, przed kilku dniami puściły ſię pod żagle z *Ankony.* Mamy wiadomość, iż popłynęły do *Corfu,* ażeby iakimkolwiek bądź sposobem doſtarczyć tamteyszey załodze poſiłkow.— Wiadomość o wzięciu tey wyspy dotąd ſię nie potwierdza.

z Liworno dnia 2. *Grudnia.*

Wczoray przybyło tu znowu 5. okrętow *Portugalſkich* z woyſkami *Neapolitańſkiemi.*— Nasza załoga *Neapolitańſka* ieſt w wielkiey oſtrożności i boiaźni, gdyż codzień spodziewamy ſię attaku od *Francuzow,* i dla tego wielu cudzoziemcow z miaſta wyiechało. Znayduiący ſię tu emigranci *Francuzcy* bardzo w złym położeniu bydź ſię poczytuią. 5000. woyſka *Francuzkiego,* ktòre miało ſtanąć iuż w *Piſtoja* ieſt przeznaczone przeciw naszemu miaſtu, i ma bydź ieszcze przez inne oddziały wzmocnione. Naſz dwor znayduie ſię w bardzo przykrym położeniu.— Mieszkańcom tuteyszym nakazał rząd ſpokoyne sprawowanie ſię, i zabronił noszenia lasek ze szpadami, tudzież kiiow rewolucyinych. Każdy mieszkaniec obowiązany ieſt dać kwaterę w domu ſwoim officerom woyſka *Neapolitańſkiego.*— Konsul *Francuzki* ma zawsze herby przed domem ſwoim.— Kapr *Francuzki* przyprowadził tu w tych dniach okręt *Neapolitańſki,* i to mu wzbronnym nie było.— Do *Sienny* przybyła także iedna kolumna *Neapolitańſka* dla zaſłonienia granic kraiow naszego W. Xiążęcia.— W naszym ſtanowiſku znayduie ſię pod zaſłoną bateryow na lądzie, iedna szebeka *Genueńſka,* ktòra ma przeznaczenie do konwoiowania i obrony okrętow kupieckich *Genueńſkich.* Fregata *Angielſka* zawczoray zbliżyła ſię do niey i wyſłała na szalupie iednego officera wzywaiąc ią do poddania ſię. Kapitan *Genueńſki* odpowiedział, iż zoſtaie pod opieką mocarſtwa neutralnego, lecz *Anglicy* nie zważaiąc na to, obięli ſtatki *Genueńſkie.* — Rząd *Toſkańſki* zaręczył iednak iż ſtarać ſię będzie o ich uwolnienie, i że cały ten wypadek ztąd poszedł, iż *Anglicy* nie umieścili portu w kapitulacyi, mieli więc pozor do popełnienia tego kroku.— Flotta admirała *Nelson* blokuie teraz *Genuę.*— Z szczegułow ktore ſię tu rozchodzą o wniyściu woyſk *Neapolitańſkich* w kraie *Rzymſkie,* okazuie ſię, iż Krol *Neapolitańſki* korzyſtaiąc z przyiaznego położenia ſwoich granic, tak, iż prawe woyſk iego ſkrzydło, mogło wyprzedzić 10 milami prawe ſkrzydło *Francuzow,* ſkierował od *Sora* iednę z ſwoich kolumnow w tył woyſka *Francuzkiego* zaymuiącego *Terracinę, Velletri,* i *Albano,* a drugą kolumnę na Xięſtwo *Spoletu* dla otoczenia woyſk *Francuzkich* znaydniących ſię w okolicach *Rzymu;* tak dalece, iż *Francuzi* nie chcąc bydź zamkniętemi, cofnęli ſię iak nayśpieszniey, pomykaiąc ſię w gorę *Tybru,* gdy tym czasem iedna z ich dywizyow wſtrzymywała *Neapolitańczykow* ze ſtrony *Terni,* dla dania czasu pozoſtałemu woyſku do przeyścia z bagażami i ammunicyą. Pokazuie ſię ztąd iż Gen: *Championnet* uſkutecznił ſwoie cofanie z niemnieyszą biegłością iako i męztwem, i że nawet otrzymał znaczne korzyści nad kolumną *Neapolitańſką* dążycą do *Terni.* Dwor nasz obrał ſobie zwyczayne zimowe mieszkanie w *Pizie,* oddalone tylko o dwie mile od *Liworny.* W przypadku woyny z *Francuzami* dwor nasz miałby iuż z tego mieysca zapewnione ſchronienie. Papież znayduiący ſię zawsze u Kartuzow w *Florencyi,* mogłby także wkrotce powrocić do *Rzymu,* gdyby ſię *Neapolitańczykom* udało pańſtwo iego orężem odzyſkać.

z Genui dnia 6. *Grudnia.*

Czynią ſię z pośpiechem przygotowania do odporu wſzelkiey napaści. Przeprowadzono iuż wiele artylleryi i ammunicyow na rożne części naszych granic. Wiele korpuſow woyſka *Liguryiſkiego* są w poruszeniu część ma ſię udać do *Spezia,* gdzie ſię zawſze znayduie Generał *Lapoype.* — Odbieramy tu niektore ſzczeguły zdarzeń *Rzymſkich:* „W nocy z d. 23. na 24. przybyło do *Rzymu* kilku kuryerow, z wiadomością o pomykaniu ſię armij *Neapolitańſkiey* w piąciu kolumnach. Natychmiaſt Generał *Championnet* kazał wyſtrzelić z allarmowey armaty; rozkazał ſtanąć pod bronią woyſku znayduiącemu ſię w *Rzymie;* zwołał Kommiſſarzow *Francuzkich* i Konsulow dla przedſiewzięcia przyzwoitych śrzodkow. Dnia 24. wydana była Proklamacya pociągaiąca do odpowiedzi Duchownych, ktòrzyby ſię ſtali winnemi buntowniczych poruſzeń. Tegoż dnia dowiedziano ſię, iż woyſka *Neapolitańſkie* przedarły ſię przez ſtanowiſka *Terraciny,* i przeſzły *Rieti* i *Terni;* oraz iż *Neapolitańczykowie* wylądowali w *Civita-Vecchia.* Woyſka Republikantſkie nierownie w mnieyſzey liczbie, cofnęły ſię ku *Rzymowi.* Dnia 25. mocna kolumna woyſk *Neapolitańſkich* pod kommendą ſamego Krola ſtanęła w okolicach *Rzymu.* Dniem wprzod Generał *Mack* wezwał Generała *Championnet* do poddania ſię. Dnia 26. woyſka *Francuzkie* wyszły z tey ſtolicy; wyższy ſztab, kommiſſya i woyſka udały ſię ku *Ankonie.* Dnia 27. w *Viterbo* ścięto drzewo wolności i zrabowano domy patryotow; przytrzymano wiele wozow z uciekaiącemi. W *St Lorenzo* i w *Aquapendente* wszczęła ſię insurrekcya. Uciekaiący patryoci i bagaże *Francuzkie* były zatrzymane. Nakonięc Biſkup mieyscowy wſtrzymał lud od dalszych gwałtowności.

z Roveredo dnia 7. *Grudnia.*

Liſty z kraiow *Rzymſkich* pisane wyrażaią, iż dwie kolumny woyſka *Neapolitańſkiego* ktore poszły ku *Rzymowi,* zoſtaiące pod kommendą ſamego Krola, ſkładaią ſię z 30. tyſięcy ludzi, a dwie kolumny prawego ſkrzydła pod kommendą Generała *Mack* z 50. tyſięcy. Krol wszedł do *Rzymu* z pierwszą kolumną, a Generał *Mack* z drugą kolumną wszedł do *Macerata,* lecz nie donoszą ktorego dnia.

z Wenecyi dnia 8. *Grudnia.*

Generał Xiąże *d'Orange* znayduie ſię tym momencie w *Weronie.* Załoga tego miaſta ſkłada ſię z 12. tyſięcy ludzi i liczney artylleryi. Woyſka Cesarſkie znayduiące ſię w bywſzych kraiach *Weneckich,* utrzymuią ſię zawſze ſpokoynie w ſwych ſtanowiſkach.

z Medyolanu dnia 7. *Grudnia.*

Oſtatniego Wtorku wielka część woyſk *Francuzkich* udała ſię z tąd bardzo rano drogą ku *Piemontowi* idącą. Przez cały ten dzień bramy były zamknięte, i nikt z miaſta wychodzić nie mogł. Nazaiutrz dowiedzieliśmy ſię, iż *Francuzi* weszli iuż do *Novarra* niedoświadczywszy żadnego oporu. Dnia onegdayszego wieczorem przybył z *Paryża,* Obywatel *Rivaud* kommiſſarz władzy wykonawczey. Obywatel *Fouché* ambaſſador przy naſzey Rzeczypospolitey, zawołany od ſwego Rządu, wyiechał wczora do *Paryża.* Tegoż dnia po południu Generał kommenderuiący *Joubert* udał ſię ku *Piemontowi.* Dniem przed ſwoim wyiazdem ogłoſił co naſtępuie: Generał kommenderuiący przekonany, iż rzetelność i honor, ſą naypierwzemi woyſkowemi cnotami, polega na gorliwości woyſk *Piemonſkich* w utrzymywaniu uroczyſtego przymierza *Piemontu* z narodem *Francuzkim,* oświadcza, iż woyſka *Piemontſkie* ſą częścią armii *Francuzkiey* we *Włoszech:* przypuszcza ich do walecznych czynow Żołnierzy, ktòremi dowodzi, i zapewnia los osob, te woyſka ſkładaiących. A zatym woyſka *Piemontſkie* odbierać będą żołd na wzor woyſk *Francuzkich.* Ci wszyscy, ktòrzy ſtarać ſię będą wzniecić w tym woyſku zamięszanie, i czynić go niegodnym ufności Generała kommenderuiącego, będą w odpowiedzi za złe ſkutki wyniknąć z tąd mogące, i ukarani zoſtaną na ſwoich osobach, na familiach, i na maiątkach.

(podpisano) Joubert

... gwardye Dyrektoryatu i obydwoch ... ały rozbroione, i zaſtąpione przez woyſka *Francuzkie*. Mowią, iż zamiarem tego poſtępku ieſt przywrocenie rzeczy do ſtanu, w iakim był, ułożone przez Ob. *Trouvé*. Przyſtęp i wyiście z Dyrektoryatu i obydwoch Rad ſą zupełnie zabronionemi. Te publiczne władze były tey nocy w taiemny wydział zgromadzone. Z rozkazu kommiſſarza Władzy Wykonawczey, aresztowano tu wiele osob, i zapieczętowano mieysce koła konſtytucyinego. Mniemanie ieſt powszechne, iż w lada dzień będziemy mieli nową reprezentacyą Narodową i nowe Ciało Prawodawcze. Niemamy ieszcze żadnych dokładnych wiadomości z *Piemontu*. Podług iednych, woyſka *Sardyńſkie* połączyły ſię na obronę ſwego monarchy, i miało iuż zayść kilka utarczek między niemi i woyſkiem *Francuzkim*. Drudzy zapewniaią, iż iedna część tych woyſk przyłączyła ſię dobrowolnie do woyſk *Francuzkich*, i że iuż w wielu miaſtach *Piemontſkich* powſtała rewolucya.

Dnia 8. Grudnia.

Dowiaduiemy ſię, iż Ob. *Rivaud* ma ſobie nayszczegulniey polecone uſkutecznienie rezolucyow Dyrektoryatu Wyk: Rzpltey *Francuzkiey* dnia 4. i 7. Brumaire, ktore znoszą odmiany w rządzie *Cisalpińſkim* przez Generała *Brune* poczynione. Dnia wczorayszego ten kommissarz oddał naszemu Dyrektoryatowi Notę, w ktorey donosi iakie są w tey mierze rządu *Francuzkiego* zamiary.— W naszym miniſterium naſtąpiły nieiakie odmiany. Ob: *Aranco* mianowany ieſt miniſtrem ſkarbowym, Ob. *Gambari* miniſtrem ſprawiedliwości, a Ob. *Visconti* miniſtrem policyi,— Z Liſtow od granic *Rzymſkich* pisanych, dowiaduiemy ſię iz Generał kommenderuiący *Championnet* wyszedłszy z *Rzymu*, poszedł ku *Citta Caſtellana*, i obrał ſobie ſtanowiſko w okolicach tego miaſta. Mowią, iż ten Generał zgromadza ſwoie głowne ſiły między *Citta di Caſtello* i *Ankoną*.— Gazety nasze pod dniem wczorayszym opisuią nową bitwę, ktora zayść miała 1. Grudnia, a w ktorey woyſka *Neapolitańſkie* miały bydź pobitemi.

Wszyſtko tu przybiera poſtać woienną. Dyrektoryat dwie ieszcse nowe pułbrygady *Cisalpińſkie* zaciąga. Dla czego w 11. Departamentach Rzeczypospolitey zaymuiących 3.384.543. dusz, z osob 18. do 26 lat maiących, wybranych będzie przez los 9000, rekrutow, przytym oznaczona ieſt surowa kara na tych ktorzy ſię chronić zechcą przed tym zaciągiem.

Od granic Włoſkich dnia 8. Grudnia.

Woyſko *Francuzkie* coraz bardziey ściąga ſię pod *Ankonę*, opuszczone ſtanowiſka znowu zoſtały przez nie zaięte. Słychać nawet, iż *Neapolitańczykowie Rzym* iuż opuścili, i Gen: *Rusca* iedną ich kolumnę odparł, a drugą inny Generał *francuzki* pod *Terraciną* pobił. Sam *Championnet* korzyſtał z zwycięſtwa odnieſionego pod *Fermo*. Armia *Neapolitańſka* cofnęła ſię do granic, a nad rzeką *Tronto* oba państwa przedzielaiącą, przyszło do potyczki, w ktorey *Neapolitańczykowie* utracili 38. armat, 3. sztandary, 38. wozow ammunicyinych, i wielu niewolnikow. Kommissarze *francuzcy* przy Rzpltey *Rzymſkiey Duport* i *Bertolio*, donieśli o tym poſłowi *francuzkiemu* w *Florencyi* Ob. *Reinhard*.

Treść znacznieyszych zdarzeń roku 1798.

Styczeń.— Od początku tego mieſiąca widzieliśmy ogromne przygotowania w portach *Francuzkich* przeciwko morſkiey potędze *Anglikow*. *Anglia* wysyła świeże woyſka na przytłumienie wzmagaiącego ſię pożaru insurrekcyi *Irlandzkiey*.— Dyrektoryat zakazuie wprowadzania Towarow *Angielſkich* do *Francyi*.— Dnia 7.— Dyrektoryat odbiera od Jozefa *Buonaparte* Ambassadora Rzeczypospolitey *Francuzkiey* w *Rzymie* uwiadomienie o bezprawiach popełnionych w tym mieście na dniu 28. Grudnia.— W *Moguncyi* odprawiona ieſt pierwsza uroczyſtość zaszczepienia drzewa wolności.— *Maniotowie*, potomkowie ſławnych *Spartanow*, wysyłaią do Gen: *Buonaparte* ſwego Reprezentanta.— Na mocy Traktatu w *Campo Formio* zawartego, woyſka cesarſkie wchodzą dnia 8. do *Wenecyi*, a 9. do *Udine*.— Woyſka *Francuzkie* zbieraią ſię na granice *Szwaycaryi*.— Dnia 15. Członki Legacyi *Francuzkiey* i Deputacyi Rzeszy w *Raſtad*, czynią wzaiemną zamianę ſwoich Plenipotencyow.— 18. Ambassador Jozef *Buonaparte* powraca do *Paryża* z *Rzymu*.— 22. Rewolucya w *Hadze* znosząca wszyſtkie Prowincyonalne władze, tworząca iedność i nierozdzielność Rzpltey *Batawſkiey*.— 24. Poſtanowiony Dyrektoryat Wyk: Rzpltey *Liguryiſkiey*.— 27. Woyſka *Francuzkie* zaymuią ſzańce *Reńſkie* naprzeciwko *Manheimu*.— 29. Dyrektoryat Wyk. Rzpltey *Francuzkiey* przyimuie na publiczney ſessyi OOb: *Serbelloni*, *Visconti*, i *Rangoni* Miniſtrow pełnomocnych Rzpltey *Cisalpińſkiey*.— W końcu tego mieſiąca Rewolucya w kraiu *Wodzkim*.— Poruszenia insurrekcyine w *Szwabii*, w *Haſſyi* etc.— Woyſka *Francuzkie* zamyślaią bombardować fortecę *Erenbreitſtein*.— Porta zgromadza ſwoie ſiły lądowe i morſkie.— Dyrektoryat *Francuzki* odbiera wiadomość o zaszłey na dniu 17. Grudnia śmierci Ob: *Aubert Dubayet* Ambaſſadora Rzpltey *Francuzkiey* w *Konſtantynopolu*.— *Baſſman-Oglu* zdobywa twierdzę *Sophia*.

Luty.— Dnia 8. Gen: *Bernadotte* Ambaſſador Rzpltey *Francuzkiey* przybywa do *Wiednia*.— 12. Staniſław August Krol Polſki ſchodzi z tego świata w *Peterzburgu*.— 10. Woyſka *Francuzkie* wkraczaią do *Rzymu*.— 15. Gen: kommen: *Berthier* wſtępuie na kapitolium.— 23. *Pius* VI. po opuſzczeniu ſwoiey ſtolicy przybywa do *Sienny*.— 24. Insurrekcya officerow *Francuzkich* w *Rzymie*.

Marzec.— Dnia 2. rozpoczęły ſię kroki woienne w *Szwaycaryi*. Generał *Francuzki Schauenburg* opanował miaſto *Soleure*.— D. 5. wszedł do *Berny*.— 9. Rzesza zezwoliła na zasadę pokoiu to ieſt odſtąpienie dla *Francyi* lewego brzegu *Renu*.— Ciało Prawodawcze Rzpltey *Francuzkiey* potwierdziło Traktat między *Francyą* i *Ciſalpinami* zawarty.— 12. w *Irlandyi* odkryty zoſtał ſpisek do zrobienia powszechney Rewolucyi dążący.— 16. Parlament zawieſił prawo *habeas corpus*.— 20. Konſtytucya *Rzymſka* w całym kraiu przyięta.— Tegoż dnia audyencya publiczna w Dyrektoryacie *Francuzkim* dla kawalera *Angiolini* miniſtra pełnomocnego Xcia *Toſkanii*.— 21. P. *Adams* prezydent Ziednoczonych ſtanow donosi Kongreſſowi *Amerykańſkiemu* o potrzebie rozpoczęcia krokow nieprzyiacielſkich z *Francyą*.— W tym mieſiącu rozszerzyły ſię zaburzenia w *Morei*.

Kwiecień.— Na początku tego mieſiąca cała *Irlandya* pod prawa woienne poddana. W tymże czaſie wszczął ſię pożar insurrekcyi w *Piemoncie*.— Dnia 2. na kongresſie *Raſtadzkim* zezwolono na zasadę ſekularyzacyow.— 12. Ciało Prawodawcze *Helwetow* rozpoczeło ſwoie ſeſlye w *Arau*.— 13. Rozruchy w *Wiedniu* z powodu wywieszenia znakow Rzpltey *Francuzkiey* przed domem iey Ambaſſadora Generała *Bernadotte*.— 26. Podpisany Akt przyłączenia *Genewy* do Rzpltey *Francuzkiey*.— Woyſka *Francuzkie* weszły do *Zurich*.— 29. Publiczna audyencya w Dyrektoryacie *Francuzkim* dla Barona *de Stael* Miniſtra pełnomocnego Krola *Szwedzkiego*, oraz dla Ob. *Lupi* poſła *Liguryiskiego*, i Ob. *Giuſtiniani* poſła Rzeczypospolitey *Rzymskiey*.

May.— Na początku tego mieſiąca na rezolucyą Dyrektoryatu *Francuzkiego*, iż przepuszczanie przez cieśninę *Sundską* okrętow z towarami *Angielſkiemi*, uważać będzie iako krok nieprzyiacielſki z ſtrony *Danii*, Imperator *Roſſyiſki* rozkazał wydać Proklamacyą obwieszczaiącą, iż wyszle swoią flottę do *Sundu* na protegowanie handlu.— W tymże czasie konſtytucya *Batawſka* na zgromadzeniach pierwiaſtkowych przyięta.— Dnia 5. Rozpuszczone zgromadzenie konſtytucyine, a poſtanowione Ciało Prawodawcze Rzpltey *Batawſkiey*.— 6. Nowa konſtytucya w *Szwaycaryi* przyięta.— 7. Przybył do *Londynu Sydney Smith* trzynaſtego dnia po swoiey ucieczce z więzienia *Paryzkiego*.— 9. Generał *Buonaparte* przybył z *Paryża* do *Tulonu*.— 14. Ratyfikacya Traktatu przymierza i handlu między Rzepltami *Francuzką* i *Cisalpińſką*.— 18. Xże *Repnin* przybył do *Berlina*.— 19. Flotta *Francuzka* wypłynela z *Tulonu*.

(Resza potym.)

OBWIESZCZENIA.

Obwohl die ſogenannten auspielungen durch das Lotterie Edict vom 20ten Juny 1794. §. 10. mit Bezug auf das allgemeine Preussiſche Landrecht Theil I. Tit. 11. §. 547. und Theil II. Tit. 20. §. 248. aus drüklich bei 50. bis 100. Thaler Strafe, und Entrichtung des doppelten Betrags des da durch gezogenen Vortheils verbothen worden, ſo sind dennoch verschiedene Contraventionen bei dem Ober Lotterie Gericht angezeiget worden.— Damit ſich nun Niemand mit der Unviſsenheit dieses Verbots entschuldigen möge, ſo wird daſselbe hierdurch öffentlich in Erinnerung gebracht.— Berlin d. 24. Octbr. 1798.

W krolewſkim Edykcie Loteryi pod dniem 20. Junij 1794. wydanym, w §: 10. ſtosownie do ogulnych Praw kraiowych Pruſkich w części I. Tit 11. §. 547. i w części II. Tit. 20. §. 248: wſzelkie Loterye poboczne, bądź pod iakimkolwiek nazwiſkiem ſurowo pod karą 50. do 100. talarow, i zapłaceniem dwoiakiey wartości zyſku odnieſionego zakazanemi byli, a że dotąd przepisy takowe uſkutecznionemi nie zoſtali, owſzem o rożnych kontrawencyach Sąd Loteryi uwiadomionym zoſtał. Przeto ażeby odtąd nikt niewiadomością tychże zakazow ſkładać ſię nie mogł, tenże Sąd one ninieyszym obwieſzczeniem publiczności przypomina. w *Berlinie* 24. Paźd: 1798.

Króla Jmości Pruſkiego Sąd Loteryi.

Licytacya Dobr. Z wyroku Kommiſsyi Bankowey, przez Nayiaśnieyſze Dwory dwa Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki wyznaczoney, w Warszawie agituiącey ſię, za znieſieniem ſię z Prześwietną Regencyą tuteyszą wydanego, Adminiſtracya masſy krydalney zmarłego Karola Schultza, bywszego Bankiera Warſzawſkiego, uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż dobra mieyſkie, tegoż niegdyś Ur: Karola Schultza, dziedziczne w Warſzawie ſytuowane iako to: — Sub Nro podług Taryffy 570. 599. 600. 643. Dobra mieyſkie Tłumackie zwane, które całkiem, lub na części podzielone, wraz z gruntem dziedzicznym, ſprzedane zoſtaną, maiące obſzerny brukowany dziedzieniec w kwadrat, na około piękną Architekturą, rożnych kamienic zamurowane, i dworkami zabndowane; na przeſtrzał wyiazd, od Leſzna i Bielańſkiey ulic, oraz z boku od ulicy Długiey, wproſt Cuhtauzu maiące, i ſub Nro: 605. zabuodwania Pruſkie zwane z gruntem dziedzicznym. Niemniey grunta czynſzowe, do dziedzictwa possessyi Tłumackie zwanych należne, na których naſtępnie wyrażeni Emphiteuci, maią ſwoie właſne possessye, grunt zaś dziedziczny z którego czynſzuią, ſprzedanym zoſtanie. Ktore to poſsessye Numerami naſtępnemi wyszczególniaią ſię 598. Possessya JP. Milowy po Wagnerze 597. Teyże po Łukaſzewſkich 572. Possessya Lemańſkiey wdowy po Nowińſkich. 571. Sobolewſkich. 569. Sołubińſkich. 567. Beslera. 568. Klossa 566. Breynicha. 565. Kryglowy wdowy. 564. Ulmitzowy wdowy. 644. Waynoffowy wdowy 740. Klossa po Siedleckich 741. Szultza rymarza. 742. Wężyka.— Także Nro 737. Dworki Danglowſkie zwane, na rogu Ulic Leſzna i Rymarſka zwanych ſytuowane, drewniane, i w części z Pruſkiego muru ſkładaiące ſię. Jako też Nro 1075. 1074. Dworek murowany z zabudowaniami obszernemi i Ogrodkiem, na Ulicy Krolewſka czyli końſkim Targu, przy pałacu dawniey Saſki zwanym, na gruncie czynſzowym Grzybowſki zwanym ſytuowanym.— Naoſtatek Nro 2991. 2950. Magazyn z placem obſzernym wychodzącym z Ulicy Solec, do Ulicy Czerniakowſkiey, na którym znayduią ſię rożne ſkłady Drzewa i innych Produktow, w tymże ſą rożne zabudowania mieſzkalne, ſzpichrz, oraz kamieniczka i wozownie murowane.— Tudzież Dworek także na ulicy Solcu, naprzeciw tegoż Magazynu od wiſły ſytuowany, murowany z lądem, grunt zaś na którym Magazyn i Dworek murowany ſą zabudowane, ieſt czynſzowy należny do miaſta Starey Warszawy.— Powyżſze zamurowania, zabudowania i grunta dziedziczne, przez Konſyliarza z Prześwietney Regencyi tuteyszey wyznaczonego, ſpoſobem Licytacyi publiczney, za gotowe pieniądze, przez kupuiącego wyliczyć w grubey monecie należne, w Trzech Terminach, w mieyſcu murow, domow, i placow do Licytacyi przeznaczonych ſprzedane zoſtaną. Pierwſzego tedy Terminu odprawiać ſię będzie Licytacya w dniu 1. Marca, drugiego w dniu 1. Maja, a trzeciego i oſtatniego, w dniu 1. Lipca, Roku naſtępuiącego 1799.— Naywięcey przeto daiący, po donieſieniu Kommissyi i przez nią kupna zatwierdzenia, Tranzakcye nabywcze, z nakazu teyże Kommiſsyi, przez Adminiſtracyą zeznać ſię wedle Prawa powinne otrzyma.— Donosi przytym Adminiſtracya, iż wkrotce wyidzie, ſtosowne do niniey ſzego, lecz oddzielne obwieszczenie, względem dobr ziemſkich dziedzicznych, to ieſt: Młociu i Łomienek z przyległościami, tudzież Woli i Czyſtego. przy Warszawie, niemniey gruntow Emphiteutycznych na Grochowie, przy Pradze ſytuowanych, dotąd do Massy Schultzowſkiey należnych, ktorych ſprzedaż przez Licytacyą publiczną ieſt iuż udeterminowana.— Dan w Warſzawie dnia 26. Mca Liſtopada 1798 Roku.

Karol Szulborſki Prokurator Massy Szultzowſkiey mpp.
Andrzey Pacygniewicz Adm: Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Mütter Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Troczyńſki Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.

Magazyn gospodarſki pod Nrem 3041. na Soolcu ſytuowany po ś. p. Królu Jmci *Staniſławie Auguście* pozoſtały, całkiem lub częściami, tudzież Młyn Hydrauliczny zwany, są do naięcia. Ktoby sobie życzył takowe naiąć, ma ſię udać po dalszą informacyą do JP. *Tokarſkiego* Intendenta w *Łazienkach* mieszkaiącego.

Das Bielinskische Palais am Eingange der Elektoral Gaſſe ganz oder theilweise, nebst Stallung und Wagen ſchoppen; ist zu vermitten zu behandeln bey Clemens Berneaux, Mariville gegenüber.

Pałac Bielińſki na rogu ulicy Elektoralney, w całości lub częściami z ſtayniami i wozowniami ieſt do naięcia. Ktoby chciał naiąć, niech ſie uda do Pana Klemensa Berneaux naprzeciwko Marywilu.

Dnia 2. Stycznia roku 1799. i dni naſtępuiących, odprawiać ſie będzie o godzinie 3. po południu przy ulicy *Orla* zwaney, w kamienicy pod Nrem 802. aukcya ſrebrnych i złotych medalow, pierścionkow, zegarkow, tabakierek, ſrebrnych ſtołowych i mnieyszych łyżek, porcellany, farfurowych naczyń, ſzkła, miedzi, cyny, moſiedzu, bielizny, pościeli, meblow, ſukien, poiazdow, malowań, kupersztychow i innych domowych ſprzętow, za gotową zapłatą w grubey srebrney w kraiu kurs maiącey monecie.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy JP. Eberta, *pod Nrem* 65. *na drugim piętrze.*— Exemplarz groszy 20.